

Diplomski studij

Informacijska i
komunikacijska tehnologija:

Telekomunikacije i informatika

Obradba informacija

Komunikacijski protokoli

1. Međuispit

Ak.g. 2008./2009.

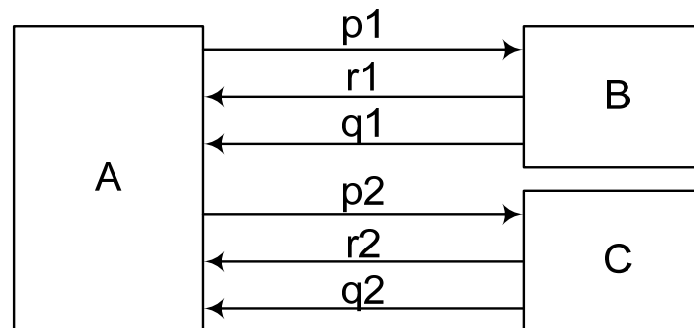
1. zadatak

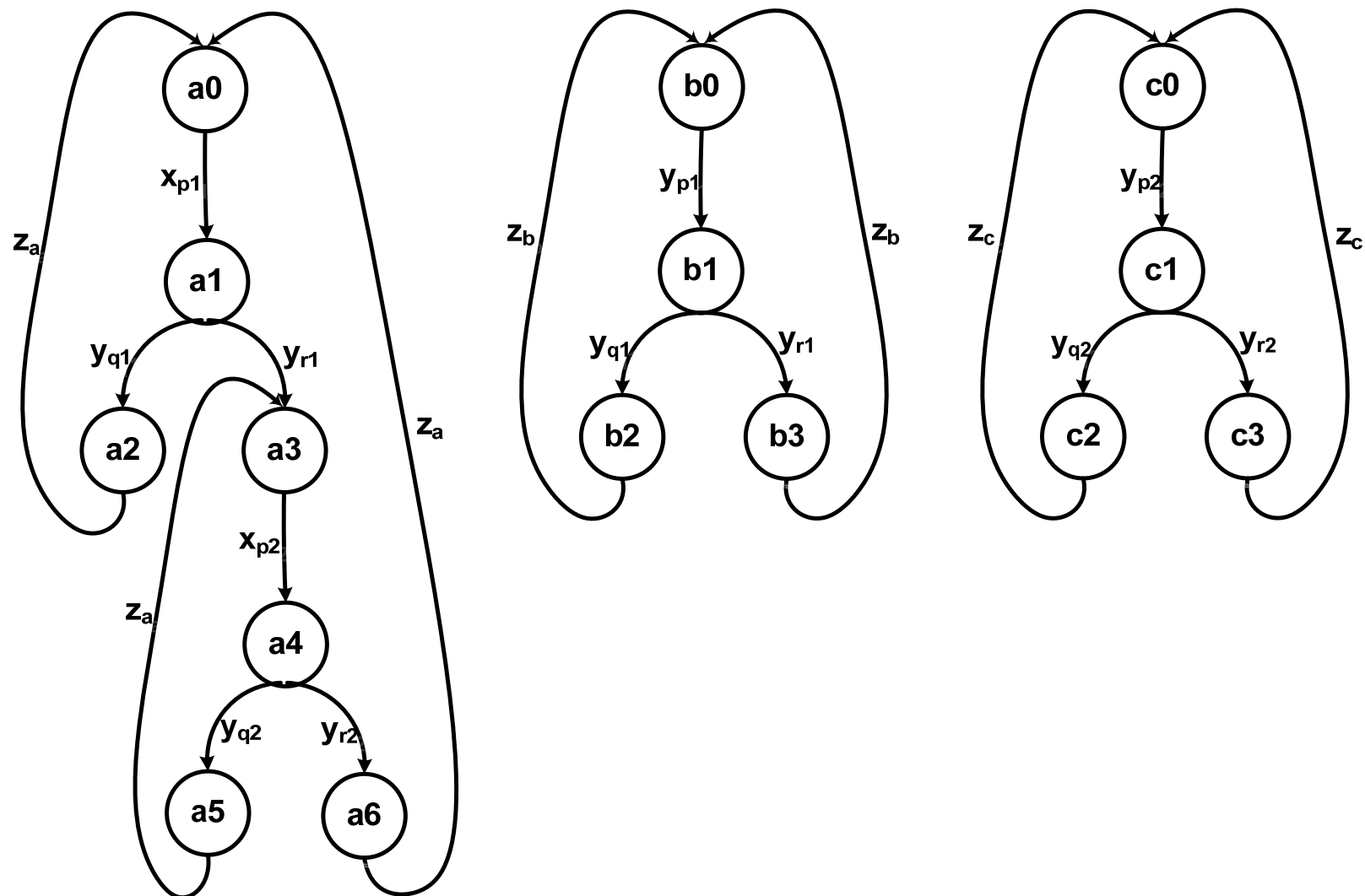
Prikažite modelom konačnog automata tri procesa koji komuniciraju na sljedeći način:

- ◆ Proces A šalje poruku p1 procesu B i čeka pozitivnu potvrdu r1 ili negativnu potvrdu q1. Po primitku negativne potvrde q1 priprema ponavljanje slanja te se vraća u početno stanje. Ukoliko je proces A primio pozitivnu potvrdu r1, šalje poruku p2 procesu C te čeka pozitivnu potvrdu r2 ili negativnu potvrdu q2. Po primitku negativne potvrde q2, proces A se priprema za ponovno slanje poruke p2, a nakon primitka pozitivne potvrde r2, vraća se u početno stanje.
- ◆ Proces B po primitku poruke p1 analizira ju te šalje pozitivnu potvrdu r1 ili negativnu potvrdu q1 procesu A i vraća se u početno stanje.
- ◆ Proces C po primitku poruke p2 analizira ju te šalje pozitivnu potvrdu r2 ili negativnu potvrdu q2 procesu A i vraća se u početno stanje.

Odredite grafove stanja za automat A, automat B i automat C.

1. zadatak

1. zadatak

Stanja:

- a0 pripravan za predaju poruke p1
- a1 čeka potvrdu
- a2 primio negativnu potvrdu q1 i pripravan za ponovnu predaju poruke p1
- a3 primio pozitivnu potvrdu r1 i pripravan za predaju poruke p2
- a4 čeka potvrdu
- a5 primio negativnu potvrdu q2 i pripravan za ponovnu predaju poruke p2
- a6 primio pozitivnu potvrdu r2
- b0 pripravan za prijam poruke p1
- b1 analizirao poruku p1 i pripreman za predaju odgovarajuće potvrde
- b2 predao negativnu potvrdu q1
- b3 predao pozitivnu potvrdu r1
- c0 pripravan za prijam poruke p2
- c1 analizirao poruku p2 i pripreman za predaju odgovarajuće potvrde
- c2 predao negativnu potvrdu q2
- c3 predao pozitivnu potvrdu r2

1. zadatak

Prijelazi:

- x_{p1} predaja poruke p1
- y_{r1} prijam pozitivne potvrde r1
- y_{q1} prijam negativne potvrde q1
- z_a unutrašnji prijelaz
- x_{p2} predaja poruke p2
- y_{r2} prijam pozitivne potvrde r2
- y_{q2} prijam negativne potvrde q2
- y_{p1} prijam poruke p
- x_{r1} predaja pozitivne potvrde r
- x_{q1} predaja negativne potvrde q
- z_b unutrašnji prijelaz
- y_{p2} prijam poruke p2
- x_{r2} predaja pozitivne potvrde r2
- x_{q2} predaja negativne potvrde q2
- z_c unutrašnji prijelaz

Napomena: Moguća su višestruka rješenja zadatka.

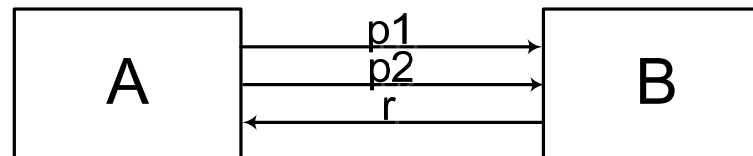
2. zadatak

Prikažite modelom konačnog automata dva procesa koji komuniciraju na sljedeći način:

- Proces A šalje poruku p1 i p2 procesu B, a proces B potvrđuje primitak svake poruke potvrdom r. Proces A prolazi početnim stanjem samo jednom dok proces B izvede pri tome dva prolaza.
- Odredite grafove stanja za automat A i automat B te globalni graf stanja (uz početno zajedničko stanje (a0, b0)).

Odredite sljedove prijelaza (uniloge) za automat A i automat B.

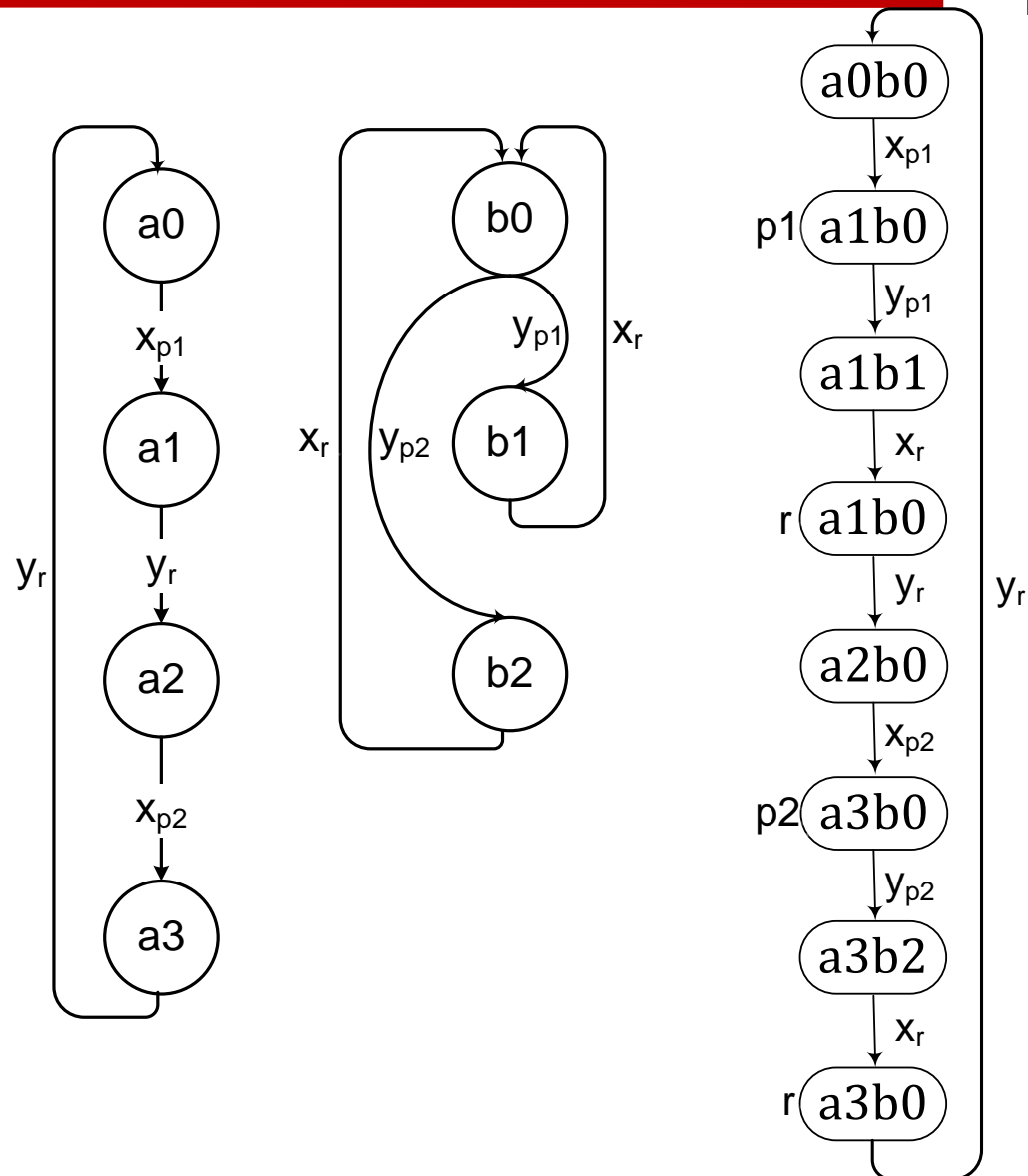
2. zadatak

Unilozi:

A: $(x_{p1}, y_r, x_{p2}, y_r)$

B: $(y_{p1}, x_r), (y_{p2}, x_r)$

2. zadatak

Stanja:

- a0   pripravan za predaju poruke p1
- a1   čeka potvrdu r
- a2   primio potvrdu r1 i pripravan za predaju poruke p2
- a3   čeka potvrdu r

- b0   pripravan za prijam poruke
- b1   primio poruku p1 i predaje potvrdu r
- b2   primio poruku p2 i predaje potvrdu r

Prijelazi:

- x_{p1} predaja poruke p1
- y_r prijam potvrde r
- z_a unutrašnji prijelaz
- x_{p2} predaja poruke p2
- y_{p1} prijam poruke p1
- y_{p2} prijam poruke p2
- x_r predaja potvrde r
- z_b unutrašnji prijelaz

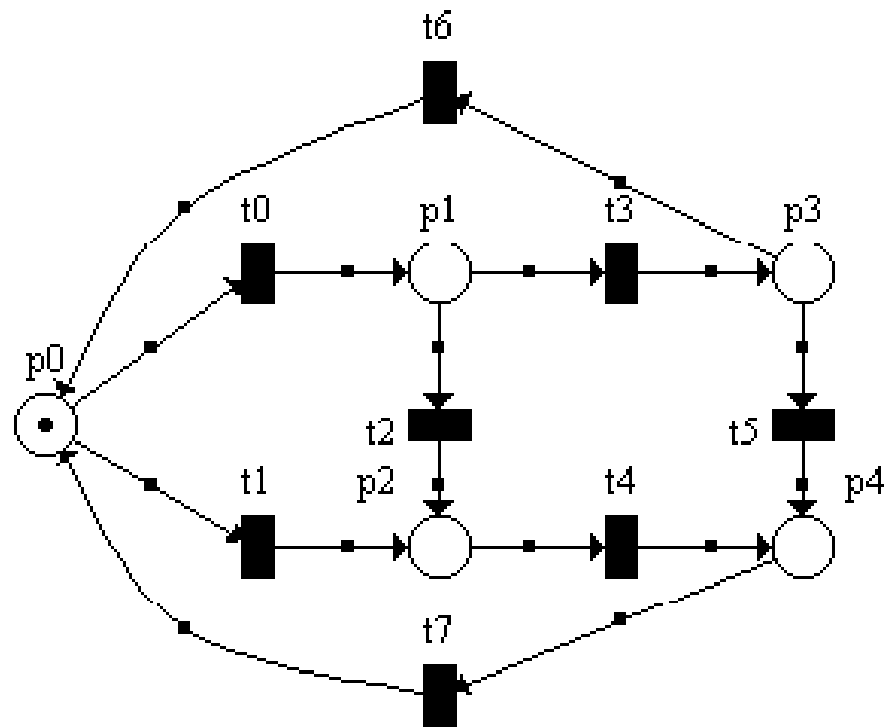
Napomena: Moguća su višestruka rješenja zadatka.

3. zadatak

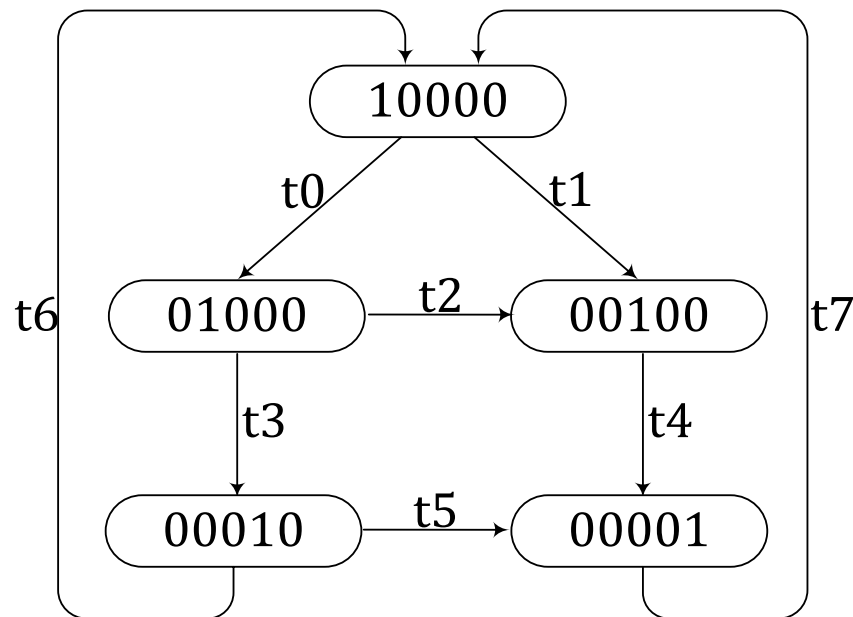
Za zadanu Petrijev mrežu nacrtajte graf stanja i odredite svojstva mreže.

3. zadatak

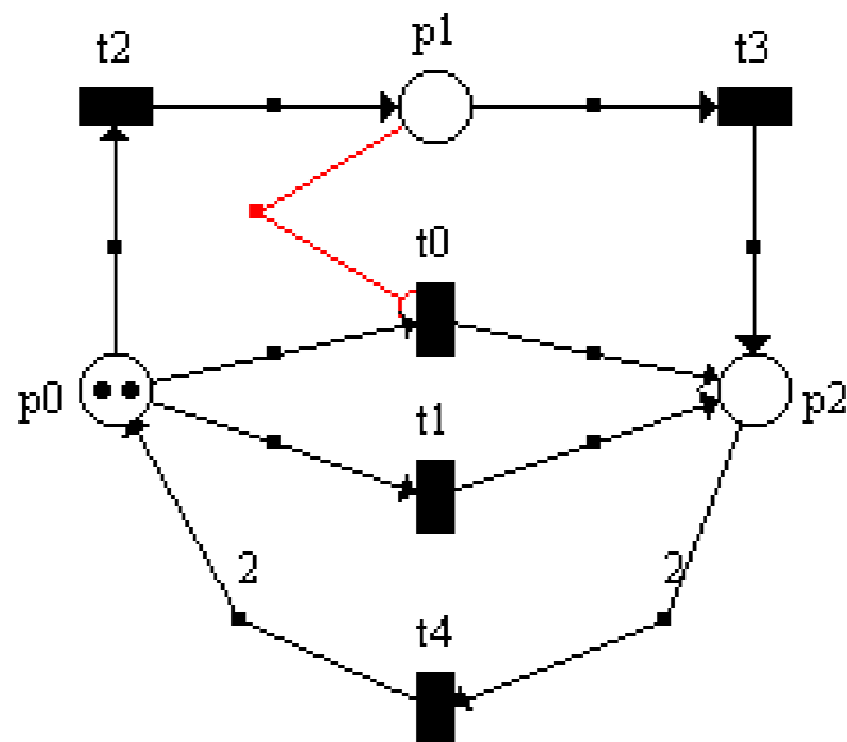
- Mreža je: 1-ograničena, sigurna, aktivna, reverzibilna, konzervacijska.
- Mreža nije perzistentna (u stanju 10000 prijelazi t0 i t1 su u konfliktu, u stanju 01000 prijelazi t2 i t3 su u konfliktu, u stanju 00010 prijelazi t5 i t6 su u konfliktu).
- Dostupnost: npr. stanja 10000 i 01000 su neposredno dostupna, a stanja 01000 i 00001 su posredno dostupna.

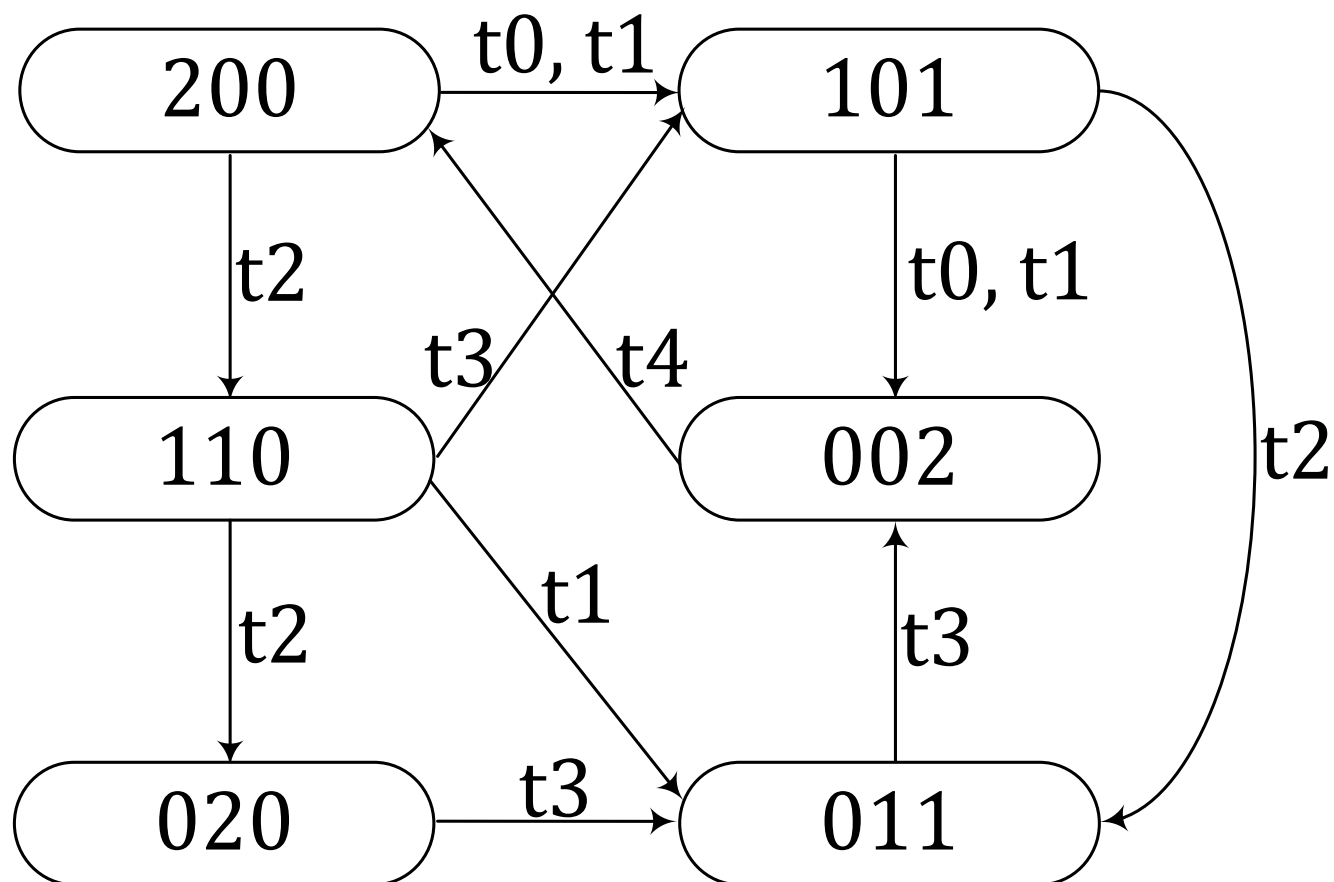
4. zadatak

Za zadanu Petrijevu mrežu nacrtajte graf stanja.

4. zadatak

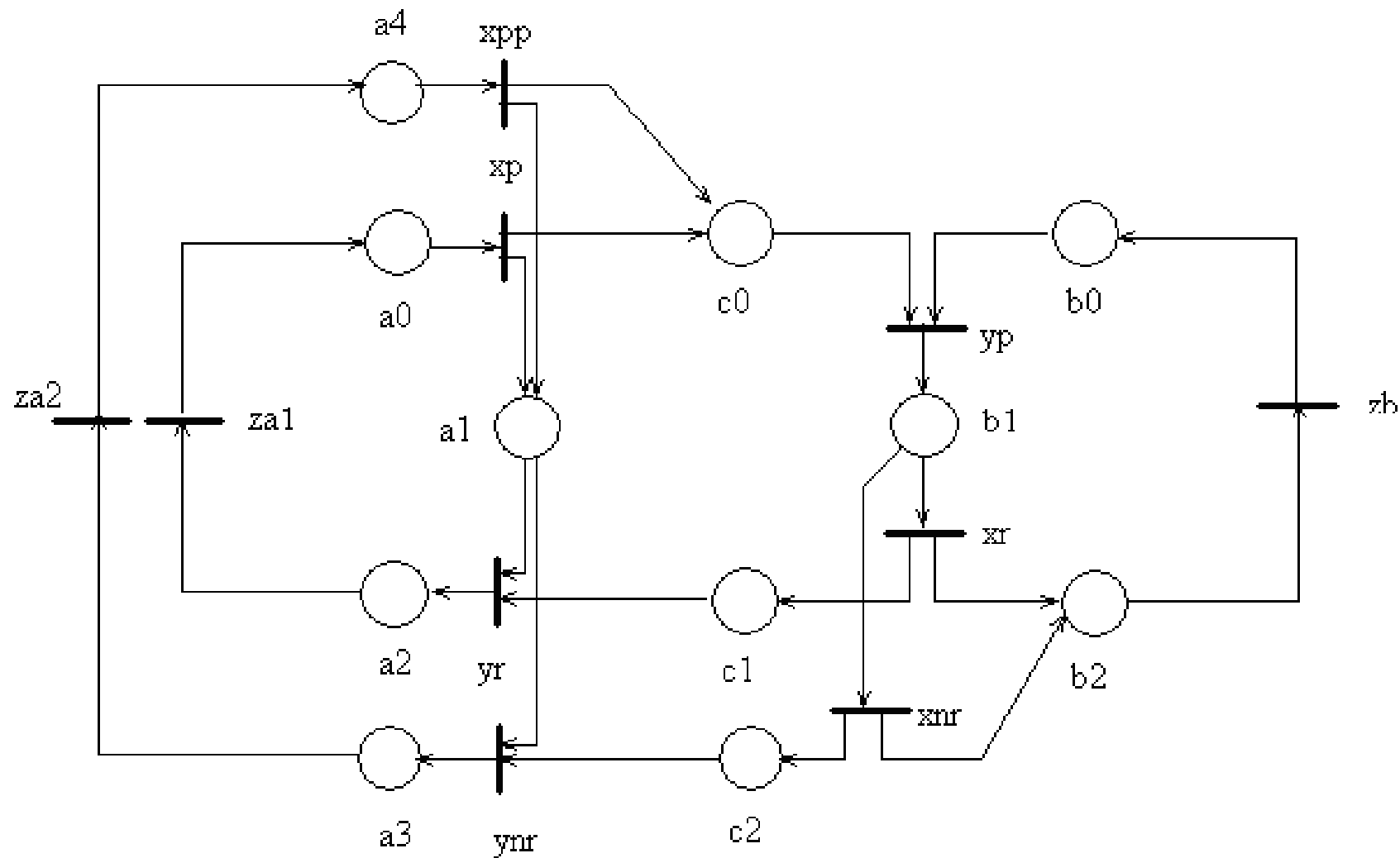
5. zadatak

Petrijevom mrežom modelirajte komunikacijski protokol pomoću kojega dva procesa izmjenjuju poruke i potvrde preko komunikacijskog kanala. Prijamni proces nakon analize primljene poruke vraća pozitivnu ili negativnu potvrdu ovisno o ispravnosti primljene poruke.

5. zadatak

5. zadatak

Stanja:

- a0 pripravnost za predaju poruke
- a1 čekanje potvrde
- a2 primljena potvrda za ispravno poslanu poruku
- a3 primljena potvrda za neispravno poslanu poruku
- a4 pripravnost za ponovno slanje poruke
- b0 pripravnost za prijam poruke
- b1 primljena poruka i analiza njene ispravnosti
- b2 predana potvrda
- c0 poruka na kanalu
- c1 pozitivna potvrda na kanalu
- c2 negativna potvrda na kanalu

5. zadatak

Prijelazi:

- x_p predaja poruke
- x_{pp} ponovljena predaja poruke
- y_r prijam pozitivne potvrde
- y_{nr} prijam negativne potvrde
- z_{a1} unutrašnji prijelaz
- z_{a2} unutrašnji prijelaz
- y_p prijam poruke
- x_r predaja pozitivne potvrde
- x_{nr} predaja negativne potvrde
- z_b unutrašnji prijelaz

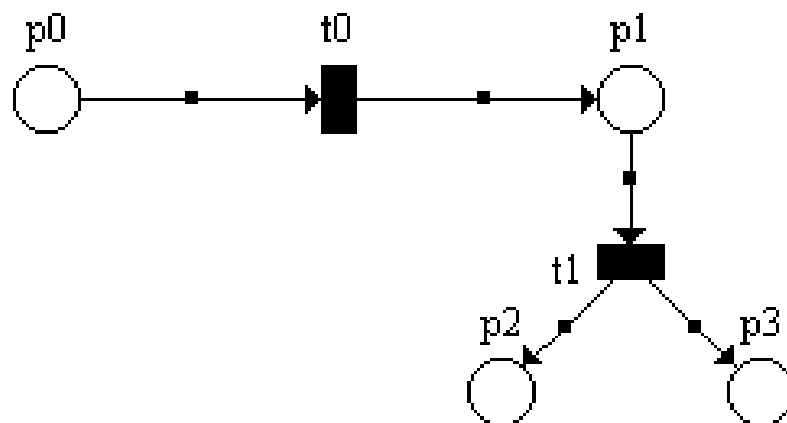

6. zadatak

Petrijevom mrežom realizirajte raskid veze između dvaju korisnika. Korisnici ravnopravno mogu pokrenuti raskid veze, bez vremenske kontrole.

Početna mjesta p_0 , p_1 , p_2 i p_3 i prijelaz t_1 zadani su slikom.

p_0 – Korisnici pripravljeni za poziv (slobodni)

p_1 – Komunikacija korisnika A i B

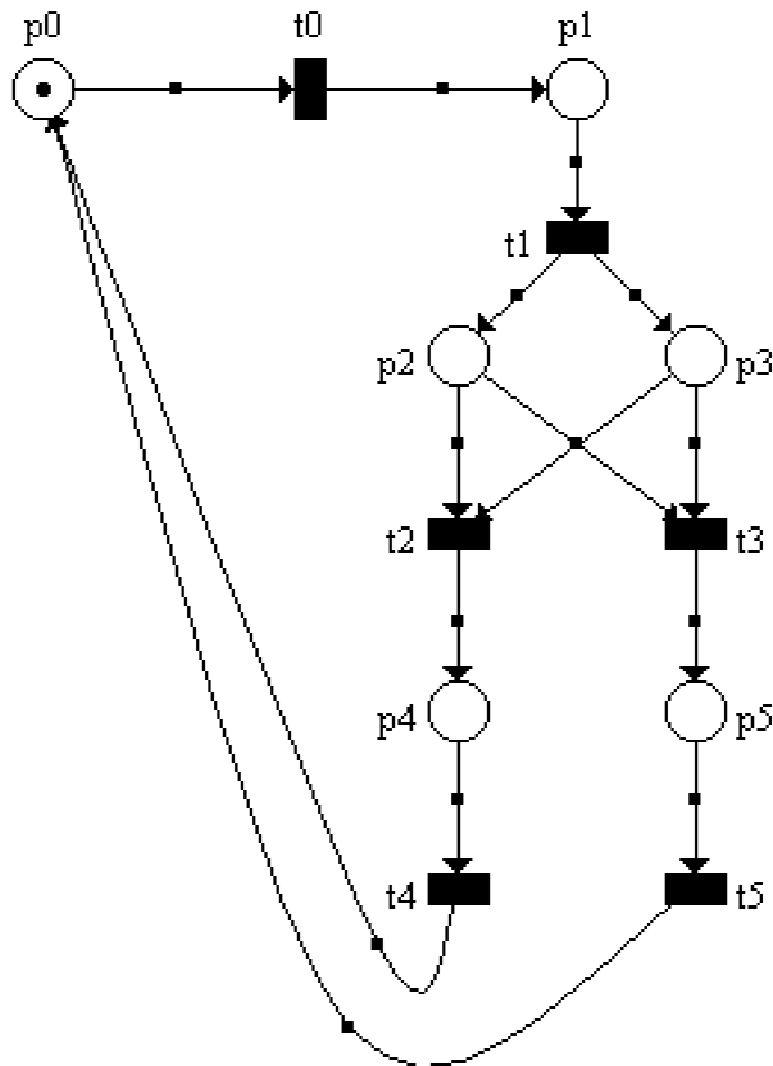
p_2 – Korisnik A u vezi s korisnikom B

p_3 – Korisnik B u vezi s korisnikom A

t_0 – Uspostava poziva korisnika A i B

t_1 – Zahtjev za prekidom veze

6. zadatak

p0 – Korisnici pripravi za poziv
(slobodni)

p1 – Komunikacija korisnika A i B

p2 – Korisnik A u vezi s korisnikom B

p3 – Korisnik B u vezi s korisnikom A

t0 - Uspostava poziva korisnika A i B

t1 – Zahtjev za prekidom veze

p4 – B na linijskoj blokadi

p5 – A na linijskoj blokadi

t2 – A polaže MTK

t3 – B polaže MTK

t4 – B polaže MTK

t5 – A polaže MTK